

Hoge Raad voor Normalisatie
Conseil supérieur de Normalisation

**ADVIES VAN
DE HOGE RAAD
VOOR NORMALISATIE**

betreffende

De wijzigingen in de rol en de verantwoordelijkheden van de Europese Commissie binnen het Europese systeem van geharmoniseerde normen

Brussel, 03 juni 2021

Gelet op de wet van 28 februari 2013 tot invoering van het Wetboek van economisch recht, die de bepalingen van de wet van 3 april 2003 betreffende de normalisatie heeft ingetrokken;

Gelet op artikel VIII.19 van voormeld Wetboek tot oprichting bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie van een Hoge Raad voor Normalisatie, hierna “de Hoge Raad” genoemd;

Gelet op artikel VIII.20 van voormeld wetboek krachtens hetwelk de Hoge Raad als opdracht heeft om, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van de minister, adviezen te verstrekken aangaande alle kwesties die betrekking hebben op het beleid en de ontwikkeling van de nationale en internationale normalisatie;

Gelet op Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 oktober 2012 betreffende Europese Normalisatie;

Gelet op de Mededeling COM(2016) 358 van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité – Europese Normen voor de 21ste eeuw;

Gelet op het Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 27 oktober 2016 in zaak C-613/14, hierna James Elliott arrest genoemd;

Gelet op het Verslag (2017) van het Europees Parlement over Europese normen – Tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. 1025/2012;

Gelet op de Mededeling COM(2018) 764 van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité – Geharmoniseerde normen: meer transparantie en rechtszekerheid voor een optimaal functionerende eengemaakte markt;

Gelet op het begeleidend document van de Europese Commissie (2019) betreffende praktische aspecten van Verordening (EU) nr. 1025/2012 – Stakeholderraadpleging;

Gelet op het begeleidend document van de Europese Commissie (2020) betreffende praktische aspecten van Verordening (EU) nr. 1025/2012 – Resultaten van de stakeholderraadpleging;

Gelet op de gezamenlijke non-paper van 17 Lidstaten over geharmoniseerde normen (op initiatief van Denemarken, gesteund door Cyprus, Tsjechië, Duitsland, Estland, Spanje, Finland, Hongarije, Ierland, Luxemburg, Nederland, Polen, Portugal, Roemenië, Zweden, Slovenië en Slowakije) ;

Gelet op de steun van België voor de standpunten in deze non-paper, die werden meegedeeld aan de Europese Commissie;

Gelet op het antwoord van de Europese Commissie op deze non-paper van 22 juli 2020, gericht aan de Permanente Vertegenwoordiger van Denemarken bij de Europese Unie ;

Gelet op het juridisch advies uitgegeven in augustus 2020 betreffende het Europees systeem van geharmoniseerde normen in opdracht van het Duitse Federale Ministerie voor Economische Zaken en Energie;

Gelet op de brief van 1 februari 2021 die verschillende Europese bedrijfsfederaties (BusinessEurope, Orgalim, European Round Table for Industry, Digital Europe, APPLIA, CECIMO, COCIR, TIE, Eurom, EGMF, Europacable, Euralarm, ELA, AESGP, Ehima, FEM, FIDE, CAPIELI) aan het Portugese Voorzitterschap van de Raad van de EU hebben gericht met als onderwerp “het concurrentievermogen van de industrie is in hoge mate afhankelijk van een doeltreffende geharmoniseerde normalisatie”;

Overwegende dat een norm in beginsel een vrijwillige afspraak is tussen partijen over de specificatie van een product, dienst of proces;

Overwegende dat normalisatie in wezen een goed functionerend, marktgestuurd publiek-privaat proces is;

Overwegende dat normalisatie een competitief voordeel genereert en innovatie bevordert voor zowel grote als kleine ondernemingen;

Overwegende dat Europese normalisatie de efficiëntie van ondernemingen versterkt door handelsbarrières te bestrijden en hierdoor het functioneren van de Europese interne markt optimaliseert;

Overwegende dat het initiatief voor de ontwikkeling van een niet-geharmoniseerde Europese norm van de markt uitgaat, terwijl dit voor geharmoniseerde normen van de Europese Commissie uitgaat;

Overwegende dat CEN, CENELEC of ETSI bevoegd zijn voor de uitwerking van Europese geharmoniseerde normen nadat zij een mandaat hebben verkregen van de Europese Commissie;

Overwegende dat de publicatie van de referentie van een Europese norm in het Officiële Publicatieblad van de Europese Unie de enige manier is om het statuut van Europese geharmoniseerde norm te verkrijgen;

Overwegende dat vrijwillige Europese geharmoniseerde normen, wanneer gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie, als ondersteuning gebruikt kunnen worden voor Europese wetgeving;

Overwegende dat in bepaalde gevallen Europese geharmoniseerde normen bindend zijn en ze daardoor integraal als onderdeel worden beschouwd van een specifieke richtlijn of verordening, zoals de bouwproductenverordening;

Overwegende de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaak James Elliott waarbij het Hof heeft beslist dat geharmoniseerde normen deel uitmaken van het Unierecht en dat de Commissie bijzondere aandacht moet besteden aan de inhoud, integriteit en inclusiviteit van het normalisatieproces;

Overwegende de reactie van de Commissie op dit arrest waarmee zij ingrijpende wijzigingen heeft aangebracht aan de Europese normalisatieprocedure, zijnde:

- de invoering van nieuwe evaluatiemechanismen om rechtszekerheid te bieden en te verzekeren dat normen voldoen aan de veiligheidseisen voorzien in het EU-recht;
- stringentere formuleringen van de normalisatieverzoeken;
- moeilijkere en minder flexibele aanpassingen van mandaten bij nieuwe ontwikkelingen van normen;
- langdurige evaluaties van ontwikkelde normen.

Overwegende dat deze prescriptieve aanpak van de Europese Commissie resulteert in een vertraging van normalisatieprocessen en in een daling van publicaties van referenties van normen in het Publicatieblad van de Europese Unie zorgt;

Overwegende dat de oorzaken van die impasse van verschillende oorsprong zijn;

Overwegende dat deze impasse verhindert dat technologische ontwikkelingen en innovaties de Europese markt bereiken;

Overwegende dat het leiderschap in het bepalen van internationale normen kan resulteren in een krachtig *first-mover* voordeel voor ondernemingen;

Overwegende dat een competitief normalisatiesysteem en de ontwikkeling van de allernieuwste Europese normen noodzakelijk zijn om verschillende strategische doelstelling, zoals de Green Deal, de Digital Strategy en de New Industrial Strategy, te verwezenlijken;

Advies

De leden van de Hoge Raad voor Normalisatie uiten hun bezorgdheid inzake de huidige rol en verantwoordelijkheden van de Europese Commissie binnen het Europese systeem van geharmoniseerde normen. Een competitief systeem van Europese normalisatie en de ontwikkeling van Europese normen binnen een aanvaardbaar tijds kader zijn namelijk essentieel om de nieuwe strategische doelstellingen, namelijk de Europese Green Deal, de Digitale Strategie en de Industriële Strategie, die de Europese Unie heeft opgesteld te behalen. Strategische autonomie en technologische soevereiniteit zijn daarbij twee kernaspecten.

De Hoge Raad erkent dat Europese normen wettelijk bindende Europese regels niet kunnen vervangen. De doelstellingen in de bovenvermelde Europese strategieën kunnen echter niet behaald worden zonder de voordelen gegenereerd uit een optimaal functionerend Europees normalisatiesysteem. De Hoge Raad roept daarom de Commissie op om:

- Haar doorgetrokken controlerol te evalueren en meer flexibiliteit in normalisatieverzoeken te integreren;
- Een continue dialoog te implementeren met zowel private als publieke partners om het systeem van geharmoniseerde normen te verbeteren;
- Het juiste evenwicht te vinden tussen de kwalitatieve eisen die de Europese wetgeving oplegt enerzijds en het bieden van meer flexibiliteit aan de Europese normalisatie instellingen opdat zij hoogwaardige Europese normen kunnen uitvaardigen anderzijds, bijvoorbeeld door in het mandaat een verbintenis tot flexibiliteit op te nemen;
- Duidelijke criteria voor de technische evaluatie van geharmoniseerde normen te publiceren opdat de verwachtingen van zowel de Commissie als de normalisatiesdeskundigen gelijklopend zijn, zo kan er vermeden worden dat geharmoniseerde normen onnodig vertragingen oplopen;
- Te zorgen voor een kortere tijd voor de bekendmaking van geharmoniseerde normen in het Officiële Publicatieblad van de Europese Unie om zo uit de impasse te geraken.

Met betrekking tot deze laatste aanbeveling is de Hoge Raad van mening dat een oplossing voor het blokkeren van de publicatie van de referenties normen in het Officiële Publicatieblad van de Europese Unie door alle actoren als prioritair moet worden beschouwd en beveelt zij daarom het volgende aan:

- Een welomschreven en duidelijke mededeling van de Europese Commissie over de inhoud van de geharmoniseerde normen en de acceptatiecriteria;
- Een actieve samenwerking tussen de Europese Commissie en de Europese normalisatieorganisaties CEN-CENELEC-ETSI om de bestaande richtsnoeren te verbeteren;
- De ontwikkeling van een communicatie- en opleidingscampagne door de Europese normalisatieorganisaties CEN-CENELEC-ETSI voor haar experts;
- De nodige ondersteuning van de Europese Commissie en de bevoegde autoriteiten voor de organisatie van deze campagnes;
- Een gezamenlijke analyse van de Europese Commissie en de Europese normalisatieorganisaties CEN-CENELEC-ETSI naar de redenen voor de impasse;
- Het opstellen van een plan voor de aanpassing van de normen aan de werkelijke behoeften van de markt en een welomschreven omvang te duiden van de wijzigingen.

De Hoge Raad verwelkomt in dit kader de verschillende mededelingen, zowel door de normalisatiewereld als door de autoriteiten, die oproepen om een gezamenlijke oplossing te vinden om uit de impasse te geraken waarin de publicatie van geharmoniseerde normen in het Officiële Publicatieblad van de Europese Unie zich bevindt. De Hoge Raad roept daarbij de verschillende actoren op om deze voornemens die in deze mededelingen zijn vervat ook in praktijk te brengen. Het publiek-private partnerschap van normalisatie kan namelijk enkel optimale resultaten leveren wanneer er vertrouwen heerst tussen de verschillende partners. Een open en constructieve dialoog waarbinnen kritiek niet geschuwd wordt, zorgt voor een samenwerking die gezamenlijk problemen kan oplossen.

De Hoge Raad wijst erop dat de invoering van normalisatie ter ondersteuning van technische voorschriften in het kader van de *Nieuwe Aanpak van technische harmonisatie en normen* en vervolgens van het nieuwe wetgevingskader (*New Legislative Framework*) tot aanzienlijke verbeteringen in de technische voorschriften heeft geleid, met name:

- Grotere aanpassing aan de technische en technologische vooruitgang;
- Vereenvoudiging van de toegang tot innovatieve technologieën;
- Versnelde reactie op maatschappelijke uitdagingen, meer specifiek tegenover milieu-uitdagingen;
- Een betere afweging van het algemene belang.

De Voorzitter,

Olivier VANDOOREN